

Besluitformulier

Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

Zaaknummer : 2905247 Datum : 3 oktober 2023	Opsteller : J.M.E. Stegehuis
Onderwerp: Eindrapportage Verbijzonderde Interne Controle (VIC) 2022	
Voorstel: <u>Ter kennisname:</u> - Eindrapportage VIC 2022 Besluit: - Eindrapportage VIC 2022 ter kennisname aan te bieden aan de Auditcommissie en de Gemeenteraad.	

Publiekssamenvatting

In deze rapportage geven wij beknopt een helder inzicht over de bevindingen en aanbevelingen van de afgeronde controle 2022 om zo een beeld te geven over de stand van zaken. Daarnaast informeren wij u over de ontwikkelingen binnen de VIC omdat wij binnen de VIC continue werken aan verbetering om de interne beheersing op het gebied van rechtmatigheid en getrouwheid verder te verbeteren.

Inleiding

Team VIC biedt tweemaal per jaar een rapportage aan (Tussenrapportage en een Eindrapportage). In deze Eindrapportage vindt u een terugblik over het tweede half jaar van 2022 met daarin de bevindingen en aanbevelingen op de controle van de processen. Deze bevindingen en aanbevelingen, alsook deze rapportage, worden ook met de teamleiders gedeeld.

Deze Eindrapportage VIC over 2022 is de generale repetitie voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording die met ingang van dienstjaar 2023 verandert. De gemeentelijke organisatie is bezig om het stelsel bevindingen en aanbevelingen beter in te regelen en ook te monitoren. In de volgende rapportage zal de voortgang worden toegelicht.

De Eindrapportage VIC 2022 wordt aan de volgende partijen aangeboden:

- Management: is verantwoordelijk voor naleving en toepassing van wet- en regelgeving in het werkproces, implementatie van interne beheersmaatregelen;
- College: is conform wet- en regelgeving verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid en getrouwheid van de organisatie (Rechtmatigheidsverantwoording) en de verantwoording hierover via de jaarrekening;
- Auditcommissie: ziet namens de gemeenteraad toe op de kwaliteit van de financiële rapportages en is gedelegeerd opdrachtgever van de accountant;
- Accountant: controleert in opdracht van gemeenteraad de jaarrekening op rechtmatigheid en getrouwheid, beoordeelt hiertoe bij de controle de kwaliteit van interne beheersing, de resultaten van de VIC en de opvolging van bevindingen.

Algemene bevindingen

Bevinding	Actie
Interne controle Een algemene bevinding van de VIC is dat er nog niet geheel duidelijk is wat de taken en verantwoordelijkheden zijn binnen een aantal teams met betrekking tot de Interne Controle. Proces- en functiebeschrijvingen zijn niet altijd aanwezig. In 2023 zal opnieuw de aandacht liggen bij de inrichting van een goede Interne Controle bij de teams. Een algemene bevinding hierin is een capaciteitsprobleem bij diverse teams, waardoor er niet altijd formatie beschikbaar is om de interne controle uit te voeren. Een ander probleem is het gebrek aan kennis van interne controle. Bijscholing wordt geadviseerd hiervoor.	Bezig met IC plannen voor de belangrijkste financiële processen opgesteld. Deze worden met de betreffende teamleiders worden besproken.
Onboarding nieuwe medewerkers Het aantal personele wisselingen en nieuwe collega's is groot. De continuïteit van het werk staat daarmee onder druk en nieuwe collega's inwerken vraagt veel van de organisatie. De ervaringen van nieuwe medewerkers over de kwaliteit van het inwerktraject en de mate waarin de manager hiertoe is uitgerust, zijn zeer wisselend en vragen aandacht. Een nieuwe medewerker moet goed wegwijs worden gemaakt en heldere taken en opdrachten krijgen.	Het onboarding proces wordt in de volgende fase nog meer 'van de organisatie gemaakt' door collega's uit de organisatie van diverse domeinen te betrekken t.b.v. goede concern brede 'onboarding'. Nieuwe medewerkers krijgen standaard informatie over de organisatie via appical (een digitale onboardingstool), die verder wordt uitgebreid. Tijdens de introductiedag leren nieuwe medewerkers de verschillende domeinen kennen en is er aandacht voor organisatie brede thema's als informatieveiligheid, opgavegericht en zaakgericht werken. Ook integriteit is een vast onderdeel van het organisatie brede inwerkprogramma. Medewerkers worden vervolgens op maat vakinhoudelijk en functie specifiek ingewerkt in hun eigen team onder verantwoordelijkheid van de leidinggevende. Kader voor de functie is vastgelegd in HR 21 in generieke profielen. De taken en resultaten staan in de vacaturetekst die samen met het HR 21 functieprofiel de functiebeschrijving vormen. De specifieke resultaatafspraken worden gemaakt door leidinggevende en medewerker en vastgelegd in de continue dialoog. In het eerste jaar d.m.v. vacatureprofiel, afspraken bij aanvang en vervolgens een gesprek bij 3, 6 en 9 maanden. Tot slot vindt beoordeling plaats. Naleving van deze stappen kan beter worden gemonitord door leidinggevend en PenO. In Q4 van 2023 vindt aanbesteding van een meerjarig leiderschapsprogramma plaats, waarin leidinggevend en beter geoutilleerd worden in hun leiderschapsrol, ook t.a.v. nieuwe medewerkers. Daarnaast wordt een gestart met de ontwikkeling van een introductieprogramma voor leidinggevend en.
Contractregistratie en contractmanagement Binnen de gemeente Alphen aan den Rijn is een contractregistratie- en managementsysteem noodzakelijk voor een goede beheersing. Dit heeft zijn weerslag op diverse belangrijke processen binnen onze gemeente. Zo is er onvoldoende inzicht op de vastgelegde (contractuele) verplichtingen waardoor de crediteurenanalyse met betrekking tot de rechtmatigheid op de aanbesteding van onze inkopen	Inkoop heeft het opnieuw aanbesteed. Daar zit een contractmodule in.

onnodig veel werk kost en er onvoldoende zekerheid is omtrent de juistheid en volledigheid van de niet uit de balans blijkende verplichtingen. Verder heeft de gemeente ook allerlei andersoortige overeenkomsten, waarbij ook (financiële) rechtmatigheid risico's kunnen ontstaan doordat contracten niet centraal in een systeem worden geregistreerd en gemanaged. Voor contractmanagement ontbreekt in het algemeen een goede functieomschrijving.	
Inkoop- en aanbestedingsbeleid voor crisissituaties In crisissituaties weet de organisatie team Inkoop niet te vinden.	Proces m.b.t. een crisissituatie kenbaar maken binnen de organisatie.
Onbekendheid met aanbestedingsprocedure en controle hierop Binnen de organisatie is er (met name) bij nieuwe medewerkers geen bekendheid met de te volgen procedure inzake het eigen inkoop beleid, en de controle hierop is nergens belegd. Team Inkoop doet de crediteurenanalyse voor de EU-aanbestedingen, vanuit de spend van het laatste budgetjaar voor de hele organisatie in totaal. De teamleiders ontvangen niet standaard een rapportage met hun eigen spend van de afgelopen 4 jaar. Hierdoor is er onvoldoende zicht op afwijkingen eigen inkoop beleid. Dit kan leiden tot onrechtmatige inkopen en kan het fraude risico verhogen als er ten onrechte meervoudig onderhands aanbesteed maar enkelvoudig gegund wordt. Daarnaast is het als gevolg van vele organisatie wisselingen voor de financiële administratie niet standaard mogelijk om dit overzicht automatisch te verstrekken.	De teamleiders ontvangen niet standaard een rapportage met hun eigen spend van de afgelopen 4 jaar. Vaker controle uitvoeren op aanbestedingsprocedure.
Er wordt niet voldoende gestuurd op verplichtingen score Het gevolg hiervan is dat niet op ieder moment een juist inzicht verkregen kan worden in de rechtmatigheid van de uitgaven.	Sturen op verplichtingenscore in het kader van de rechtmatigheids-verantwoording.

Beoogd maatschappelijk resultaat

–

Kader

–

Duurzaamheid

–

Participatie

De Eindrapportage VIC 2022 is tot stand gekomen in samenspraak met de medewerkers van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) en Concerncontrol. De bevindingen in de rapportage zijn/worden gedeeld met de teamleiders.

Financiële consequenties

–

Realisatie

–

Bijlage(n):

- Eindrapportage VIC 2022